СОВЕТ
ЯМАШУРМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
422735, Высокогорский район РТ,

с. Ямашурма, ул. Советская, 5

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯМАШИРМӘ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
422735, ТРБиектау районы,

Ямаширмә авылы,Советская ур., 5

Тел./факс: +7(84365) 77-7-02, e-mail: Yamash.Vsg@tatar.ru

РЕШЕНИЕ **КАРАР**

13.02. 2015ел № 60

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Ямаширмә авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең муниципаль хокукый актлары системасы турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Ямаширмә авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, гражданнарга аларның хокукларына һәм ирекләренә кагылышлы муниципаль хокукый актларны җиткерү өчен, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Ямаширмә авыл җирлеге Советы Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Ямаширмә авыл җирлеге Уставы нигезендә муниципаль хокукый актларны гражданнарга җиткерү

Карар:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Ямаширмә авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең муниципаль хокукый актлары системасы турында Нигезләмәне раслау (1 нче кушымта)

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/ Фәрит Мөхәммәтшин: "Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы эше югары бәяләнде" http://pravo.tatarstan.ru/

3. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң 10 көн эчендә үз көченә керә.

Ямаширмә Башлыгы
авыл җирлеге башлыгы Ф. К. Мухтаров

Кушымта
Ямаширмә Советы карары буенча
авыл җирлеге башлыгы
2015 елның 13 феврале, № 60

ЭШ
муниципаль хокукый актлар системасы турында
муниципаль берәмлек "Ямаширмә авыл җирлеге"
Биектау муниципаль районы авыл җирлекләре

I кисәк.
ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Ямаширмә авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә муниципаль хокукый актлар системасын, (алга таба-авыл җирлеге) муниципаль хокукый актлар төрләрен, аларны эшләү, кабул итү (бастырып чыгару), рәсми аңлатма бирү һәм үз көченә керү тәртибен, шулай ук муниципаль хокукый актларга куела торган таләпләрне һәм экспертиза үткәрүне билгели.

1.2. Әлеге нигезләмәнең хокукый нигезе-Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең башка федераль законнары һәм норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, шулай ук Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Ямаширмә авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы.

1.3. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла::

1) муниципаль хокукый акт-җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча яисә җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча, муниципаль берәмлек халкы турыдан-туры җирле үзидарә органы һәм (яисә) җирле үзидарәнең вазыйфаи заты тарафыннан кабул ителгән, җирлек территориясендә гомуми мәҗбүри, мәҗбүри үтәлергә тиешле, гомуми мәҗбүри булган яисә индивидуаль характерга ия, җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча җирлек территориясендә;

2) муниципаль норматив хокукый акт – җәмәгать мөнәсәбәтләренең билгеле бер төрен җайга салуга берничә тапкыр кулланыла торган һәм берничә тапкыр кулланыла торган үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен (хокук нормаларын) билгели торган, үзгәртә яисә юкка чыгара торган муниципаль хокукый акт.;

3) муниципаль индивидуаль (норматив булмаган) хокукый акт – җирле үзидарәнең конкрет карарга исәпләнгән һәм конкрет затка адресланган индивидуаль күрсәтмәне үз эченә алган хокук куллану акты;

4) җирле үзидарә органнарының хокук куллану эшчәнлеге - җирле үзидарә органнарының һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затларының норматив хокукый актлары нигезендә конкрет мәсьәләләрне, эшләрне карау һәм аларны карау

нәтиҗәләре буенча зат яисә аларга адресланган затлар өчен мәҗбүри булган муниципаль индивидуаль хокукый актларны кабул итү (бастырып чыгару) буенча законнар белән җайга салынган эшчәнлеге.

5) муниципаль норматив хокукый актларга рәсми аңлатма бирү - вәкаләтле органнар эшчәнлеге, аларны гамәлгә ашыру барышында муниципаль норматив хокукый актларның хокукый нормасының мәгънәсен һәм эчтәлеген билгеләүгә юнәлдерелгән;

6) юридик техника кагыйдәләре - хокукый актларны эшләгәндә, бәян иткәндә, рәсмиләштергәндә кулланыла торган алымнар, кабул итүләр җыелмасы.

II КИСӘК.
МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТЛАР ТӨРЛӘРЕ

2.1. Муниципаль хокукый актлар системасына керә:

1) муниципаль берәмлек уставы;

2) җирле референдумда, гражданнар җыенында кабул ителгән хокукый актлар;

3) авыл җирлеге Советы карарлары;

4) муниципаль берәмлек башлыгы карарлары һәм боерыклары;

5) җирле үзидарә органнарының гамәлдәге законнар һәм муниципаль берәмлек уставы нигезендә бүтән актлары.

2.2. Муниципаль берәмлек уставы һәм җирле референдумда, гражданнар җыенында кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар муниципаль хокукый актлар системасында иң югары юридик көч актлары булып тора, турыдан-туры гамәлдә була һәм җирлекнең бөтен территориясендә кулланыла.

Башка муниципаль хокукый актлар муниципаль берәмлек Уставына һәм җирле референдумда, гражданнар җыенында кабул ителгән хокукый актларга каршы килмәскә тиеш.

2.3. Муниципаль хокукый актлар, аларның эчтәлегенә бәйле рәвештә, норматив хокукый актлар белән дә, индивидуаль характердагы актлар белән дә булырга мөмкин.

Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы Законы нигезендә җирле референдумда, гражданнар җыенында җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек халкының турыдан-туры ихтыярын белдерү карар рәвешендә кабул ителә.

2.4. Ямаширмә авыл җирлеге Советы (алга таба авыл җирлеге Советы), федераль законнар, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы нигезендә, җирлек территориясендә мәҗбүри үтәлергә тиешле кагыйдәләр, шулай ук Ямаширмә авыл җирлеге Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча карарлар кабул итә.

2.5. Ямаширмә авыл җирлеге башлыгы муниципаль берәмлек уставы һәм җирлек Советы карарлары белән билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә җирлек Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча карарлар һәм күрсәтмәләр чыгара.

Җирлек башлыгы әлеге Нигезләмәнең 2.6 пунктында бәян ителгән мәсьәләләр буенча карарлар һәм күрсәтмәләр чыгара, әгәр җирлек башлыгы Башкарма комитет җитәкчесе булса.
2.6. Авыл җирлеге башлыгы федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы, җирлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр һәм җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча карарлар, шулай ук авыл җирлеге башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр чыгара.

Ш. кисәк
МУНИЦИПАЛЬ НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ АКТЛАРНЫ ЭШЛӘҮ ҺӘМ КАБУЛ ИТҮ ТӘРТИБЕ

3.1. Җирле үзидарә органнарының һәм вазыйфаи затларының нормалар иҗат итү эшчәнлеге стадияләре булып муниципаль норматив хокукый актны кабул итүнең эзлекле этаплары тора, аларның һәркайсында нормалар иҗат итү эшчәнлегенең мөстәкыйль бурычлары хәл ителә.
3.2. Норматив хокукый акт проектын җирле үзидарә органына рәсми рәвештә кертү хокукый инициатива дип танылa, ул җирле үзидарә органының аны карау һәм кабул итү яисә кире кагу бурычын үз эченә ала.
3.3. Җирле үзидарә органнарының һәм вазыйфаи затларының норма иҗат итү эшчәнлегенең төп стадияләре булып тора:
1) муниципаль норматив хокукый актны эшләү буенча эшләрне планлаштыру;
2) муниципаль норматив хокукый акт проектын әзерләү;
3) җирлекнең кызыксынган органнары һәм вазыйфаи затлары белән килештерү һәм муниципаль норматив хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза;
4) муниципаль норматив хокукый акт проектын тиешле хокук чыгару органына кертү;
5) муниципаль норматив хокукый актны кабул итү (имзалау) ;
6) муниципаль норматив хокукый актны муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) ;
7) тиешле норматив хокукый акт белән билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә муниципаль норматив хокукый актка аңлатма бирү;
8) муниципаль норматив хокукый актларны системалаштыру һәм исәпкә алу.
3.4. Муниципаль норматив хокукый актларның бердәм системасын булдыру, нормалар иҗат итү эшчәнлегендә хәбәрдарлыкны тәэмин итү максатларында, җирлек территориясендә иҗтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый җайга салуның кабатлануына юл куймау максатыннан, җирле үзидарә органнарының һәм вазыйфаи затларының норма чыгару эшчәнлеге планлы нигездә гамәлгә ашырыла.

3.5. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларын әзерләү планнары иң мөһим һәм трудоемкалы актлар проектларын эшләүне күздә тота һәм нормалар иҗат итү эшчәнлеге планына кертелмәгән проектларны тиешле муниципаль орган йөкләмәсе буенча әзерләүне төшереп калдырмый.
3.6. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларын әзерләү планнары агымдагы (бер елдан да артык вакытка исәпләнгән) һәм перспективалы (биш елга кадәр исәпләнгән) булырга мөмкин.
3.7. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларын әзерләү планнары федераль һәм республика закон чыгару һәм башкарма хакимият органнарының норма чыгару эшчәнлеге программаларын һәм планнарын исәпкә алып формалаштырыла.
3.8. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларын әзерләү, карау һәм раслау тәртибе тиешле муниципаль орган регламенты белән билгеләнә.
3.9. Муниципаль норматив хокукый актларны кертү, алдан карау, кабул итү, имзалау һәм рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) әлеге Нигезләмә таләпләрен исәпкә алып, муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) башка муниципаль норматив хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.
3.9. Муниципаль хокукый актлар проектларын кертү тәртибе, аларга кушып бирелә торган документлар исемлеге һәм рәвеше җирле үзидарә органының яисә җирле үзидарәнең вазыйфаи затының норматив хокукый акты белән билгеләнә, аларга карап тикшерүгә әлеге проектлар кертелә.
3.10. Нормалар иҗат итү эшләре планына кертелгән муниципаль хокукый актларны эшләү планда күрсәтелгән җаваплы орган (структур бүлекчә) яисә җирле үзидарәнең вазыйфаи заты тарафыннан гамәлгә ашырыла.
3.11. Муниципаль норматив хокукый акт проектын муниципаль органга һәм тәкъдим ителгән проектны кабул итү вәкаләтенә кергән вазыйфаи затка тапшырган очракта, гражданнарның хокукый чыгару инициативасы тәртибендә күрсәтелгән затлар аны билгеләнгән тәртиптә карарга, кабул итәргә яисә нигезле баш тартырга тиеш.
3.12. Муниципаль норматив хокукый акт проектының Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, муниципаль берәмлек Уставына һәм юридик техникага туры килүен бәяләү өчен хокукый акт кабул ителгәнче (бастырып чыгарганчы) аның хокукый экспертизасы үткәрелә.

VI КИСӘК.
АҢЛАТМА
НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ АКТ

6.1. Муниципаль норматив хокукый актка рәсми аңлатма бирү аның мәгънәсен үзгәртергә тиеш түгел. Хокукый нормаларны рәсми аңлату актлары белән билгеләү рөхсәт ителми.
6.2. Муниципаль норматив хокукый актларга рәсми аңлатма бирү җирле үзидарә органнары яисә норматив хокукый актларны кабул иткән (чыгарган) җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан, шул ук формада, аңлатыла торган норматив хокукый актлар кабул ителгән формада гамәлгә ашырыла.

6.3. Рәсми аңлатма бирү актлары мөстәкыйль әһәмияткә ия түгел һәм бары тик алар аңлаткан муниципаль норматив хокукый актлар белән генә кулланыла. Муниципаль норматив хокукый актларны үзгәртү яисә юкка чыгару тиешле актларны рәсми аңлатуны юкка чыгаруны аңлата.

6.3.Муниципаль норматив хокукый актларга аңлатма бирү хокук чыгару инициативасы субъектлары запрослары буенча, шулай ук аларны чыгарган (кабул иткән) орган (вазыйфаи зат) инициативасы буенча гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6.4. Муниципаль норматив хокукый актны рәсми аңлату тәртибе, әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып, җирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан кабул ителә торган хокукый акт белән билгеләнә.

6.5. Муниципаль норматив хокукый актка рәсми аңлатма бирү хокукына ия булмаган оешмалар һәм затлар тарафыннан бирелә торган аңлатма бирү юридик көчкә ия түгел.